

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ ХНМУ

31.08.2021 № 207

ПОЛОЖЕННЯ

про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності
Харківського національного медичного університету

31.08.2021

Харків

№ 27/2021

1. Загальні положення

1.1. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності у Харківському національному медичному університеті (далі – Положення) є нормативним документом, що регламентує забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Харківському національному медичному університеті (далі – Університет) і розповсюджується на всіх учасників освітнього процесу.

1.2. Систему забезпечення якості освітньої діяльності в Університеті розроблено згідно з принципами:

- відповідності європейським та національним стандартам якості вищої освіти;
- автономії закладу вищої освіти, який несе відповідальність за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- здійснення моніторингу якості освітньої діяльності;
- академічної свободи;
- академічної доброчесності, толерантності, рівності та справедливості;
- системного підходу, який передбачає управління якістю освітньої діяльності на всіх стадіях освітнього процесу;
- постійного підвищення якості освітньої діяльності;
- залучення здобувачів освіти, науково-педагогічних працівників, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості освітньої діяльності;
- ініціативи та лідерства;
- відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості освітньої діяльності.

1.3. Положення розроблено на підставі таких нормативно-правових актів:

- Закону України «Про вищу освіту»;
- Закону України «Про освіту»;
- Указу Президента України від 20.03.2008 р. № 244/2008 «Про додаткові заходи щодо підвищення якості освіти в Україні»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 06.12.2017р. № 947 «Про утворення Державної служби якості освіти України»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 19.02.2015р. №166 «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність ВНЗ»;
- Стратегії розвитку медичної освіти в Україні, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 лютого 2019 р. № 95-р;

- Наказу Міністерства охорони здоров'я України від 22.03.2004р. №148 «Про заходи щодо реалізації положень Болонської декларації в системі вищої медичної та фармацевтичної освіти»;
- «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти», Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти;
- Національного стандарту України ДСТУ ISO 9001:2015 «Системи управління якістю»;
- Статуту ХНМУ;
- Концепції розвитку Харківського національного медичного університету на 2015-2025 роки;
- Положення про організацію освітнього процесу у Харківському національному медичному університеті;
- Кодексу академічної доброчесності;
- Комплексного плану роботи ХНМУ та інших нормативно-правових документів.

2. Основні завдання внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності

2.1. Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності в Університеті передбачає здійснення таких завдань:

- здійснення якісної освітньої діяльності, яка забезпечує здобуття особами вищої освіти відповідного ступеня за обраними ними спеціальностями;
- удосконалення контролю за освітнім процесом та якістю підготовки фахівців на всіх етапах та рівнях навчання;
- визначення та унормування основних процедур та процесів освітньої діяльності, принципів та процедур забезпечення якості освіти;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- забезпечення врахування вимог стейкхолдерів (здобувачів, роботодавців, органів влади, академічної спільноти та ін.) та тенденцій й особливостей ринку праці, галузі, регіону, при організації та реалізації підготовки здобувачів вищої освіти за освітніми програмами, підготовка за якими здійснюється в університеті;
- забезпечення органічного поєднання у освітній діяльності освітньої, наукової та інноваційної складових;
- сприяння постійному підвищенню якості навчально-методичного забезпечення освітнього процесу, його оновленню, впровадженню інноваційних педагогічних методів та технологій;

- здійснення наукової діяльності шляхом проведення наукових досліджень, підготовки наукових кадрів і використання отриманих результатів в освітньому процесі;
- забезпечення періодичного оцінювання діяльності кафедр та підрозділів університету, науково-педагогічних працівників, здобувачів освіти та оприлюднення результатів таких оцінювань. Подальший розвиток системи оцінювання результатів діяльності в Університеті;
- систематичне застосування визначених та оприлюднених правил та процедур щодо всіх сфер та етапів освітнього процесу та освітньої діяльності;
- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних кадрів, застосування справедливих та прозорих процедур набору, просування і професійного розвитку викладацького складу;
- достатнє фінансування навчальної і викладацької діяльності та забезпечення наявності адекватних і загальнодоступних навчальних ресурсів для організації освітнього процесу за всіма освітніми програмами в Університеті;
- збір, аналіз та використання необхідної інформації для оцінки якості освіти в Університеті та забезпечення прийняття ефективних управлінських рішень з цих питань;
- забезпечення дотримання академічної доброчесності та розвиток культури академічної доброчесності в Університеті;
- формування умов до ефективного використання та подальшого розвитку інформаційних систем для управління освітнім процесом;
- встановлення міжнародних зв'язків та провадження міжнародної діяльності в галузі освіти та науки;
- забезпечення публічності інформації про діяльність Університету, освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- подальший розвиток та посилення системи внутрішнього забезпечення якості освіти в Університеті (політика, нормативне та організаційне забезпечення).

3. Функції внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності

Функціями системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності в Університеті є:

- 3.1. Координація дій всіх суб'єктів освітньої діяльності Університету.
- 3.2. Розробка, підготовка до затвердження, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм.

3.3. Запровадження та підтримка студентоцентрованого підходу в освітній діяльності.

3.4. Регулярний перегляд та вдосконалення змісту та переліку освітніх компонентів, навчально-методичного забезпечення освітнього процесу.

3.5. Розробка, впровадження та удосконалення документованих процедур, що регламентують окремі процеси та процедури внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

3.6. Забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників.

3.7. Забезпечення якості викладацького складу університету, академічної та професійної відповідності науково-педагогічних працівників їх професійним обов'язкам.

3.8. Впровадження інноваційних технологій та методик викладання.

3.9. Забезпечення академічної доброчесності та просування культури академічної доброчесності.

3.10. Регулярний збір та аналіз інформації стосовно якості освіти й використання її для прийняття відповідних управлінських рішень:

- суб'єктивної: інформація від стейкхолдерів (здобувачів освіти, викладачів, роботодавців, випускників і ін.) щодо освітніх програм, навчання і викладання, наукових досліджень, управлінських процесів та інших аспектів забезпечення якості освіти;

- об'єктивної: проведення ректорських контролів знань, збір і аналіз результатів навчання (поточних, підсумкових, ЄДКІ, КРОКи).

3.11. Оприлюднення інформації з різних аспектів моніторингу якості освіти, внутрішня та зовнішня комунікація зі стейкхолдерами, забезпечення доступності для академічної спільноти та стейкхолдерів важливої інформації про діяльність Університету та якість освіти.

3.12. Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації, освітню та наукову діяльність Університету.

3.13. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу.

3.14. Здійснення регулярного оцінювання діяльності кафедр, підрозділів, науково-педагогічних і педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти.

3.15. Постійний моніторинг сучасних тенденцій розвитку галузі, регіональних потреб і особливостей, наукових досягнень та тенденцій розвитку освітньої діяльності, потреб ринку праці, контроль та моніторинг якості освіти задля постійного оновлення освітніх програм, їх компонентів, змісту, методів та технологій навчання і постійного зростання якості освіти в Університеті.

3.16. Подальший розвиток та широке використання інформаційних систем в освітньому процесі для підвищення ефективності управління ним.

3.17. Комунікація з акредитаційними органами Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України та Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, міжнародними організаціями в сфері забезпечення якості освіти.

3.18. Виконання підрозділами, співробітниками та здобувачами вищої освіти вимог зовнішніх та внутрішніх нормативних документів щодо здійснення освітньої діяльності та забезпечення якості освіти в Університеті в межах своїх функціональних обов'язків та повноважень.

4. Структурні підрозділи та посадові особи, які залучені до внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності

4.1. Забезпечення якості освітньої діяльності в межах виконання функціональних обов'язків покладається на:

- 4.1.1. Ректора Університету;
- 4.1.2. Проректорів з наукової та науково-педагогічної роботи;
- 4.1.3. Вчену раду Університету;
- 4.1.4. Навчально-науковий інститут якості освіти;
- 4.1.5. Навчально-науковий інститут післядипломної освіти ХНМУ, Навчально-науковий інститут з підготовки іноземних громадян ХНМУ;
- 4.1.6. Навчально-методичний відділ;
- 4.1.7. Відділ міжнародних зв'язків;
- 4.1.8. Гарантів освітніх програм;
- 4.1.9. Членів проєктних груп та груп забезпечення;
- 4.1.10. Факультети, деканів;
- 4.1.11. Вчені ради факультетів (інститутів);
- 4.1.12. Кафедри, їх завідувачів та відповідальних за якість освіти;
- 4.1.13. Центральну методичну комісію та фахові методичні комісії;
- 4.1.14. Науково-педагогічних працівників;
- 4.1.15. Студентське самоврядування;
- 4.1.16. Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених ХНМУ;
- 4.1.17. Підрозділи університету, задіяні в організації освітньої діяльності та формуванні і розвитку освітнього середовища та інше.

5. Забезпечення та вдосконалення якості освітньої діяльності

5.1. Забезпечення якості освітньої діяльності здійснюється в Університеті шляхом забезпечення якості управлінських та освітніх процесів, з урахуванням якості підготовки студентів, зокрема:

- якість освітніх програм та їх освітніх компонентів;
- якість викладання;
- якість організаційного, методичного та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу;
- якість навчання здобувачів вищої освіти;
- відповідність випускників вимогам стандартів вищої освіти щодо набутих компетентностей;
- моніторинг якості освіти, оприлюднення його результатів та використання для розробки управлінських рішень щодо подальшого вдосконалення якості освіти;
- вдосконалення та розвиток системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності.

5.2. Забезпечення та вдосконалення якості освітньої діяльності реалізується через активну залученість, відповідальність, ініціативність, взаємну вимогливість, здатність приймати необхідні рішення на всіх рівнях управління Університету (лідерство) всіх суб'єктів внутрішньої системи забезпечення якості освіти, визначених в п. 4 даного Положення.

5.3. Реалізація Навчально-науковим інститутом якості освіти ХНМУ організаційних, координуючих та сервісних завдань та функцій із забезпечення якості освіти, у відповідності до Положення про Навчально-науковий інститут якості освіти ХНМУ.

6. Інформаційне забезпечення якості освітньої діяльності

6.1. Університет має офіційний веб-сайт, на якому розміщена основна інформація про його діяльність, внутрішні документи, що пов'язані з організацією освітнього процесу.

6.2. Підвищення якості освітнього процесу забезпечується шляхом використання Автоматизованої системи управління, яка включає до себе різні модулі за напрямками роботи в університеті.

6.3. Для посилення інформаційного забезпечення якості освітньої діяльності та ведення освітньої діяльності в змішаному та дистанційному форматі диверсифіковано застосовуються інформаційні ресурси (зокрема, платформа дистанційного навчання ХНМУ в Moodle, G Suit (в т.ч., Google Meet, Microsoft Teams). Використання інформаційних технологій в освітній діяльності постійно удосконалюється та розвивається.

6.4. Науковою бібліотекою використовуються спеціалізовані програмні продукти для автоматизації її діяльності (розміщення навчально-методичних та наукових матеріалів, репозитарій, бази даних тестів, обслуговування відділених користувачів тощо):

- ПЗ АБІС ІРБІС64 (Наукова бібліотека);
- ПЗ Joomla (сайт Наукової бібліотеки);
- ПЗ DSpace (Репозитарій ХНМУ);
- USMLE-Rx (програма тестів з підготовки до USMLE/IFOM – за передплатою).

7. Оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників Університету

7.1. Оцінювання результатів діяльності науково-педагогічних працівників та колективів здійснюється за рейтинговою системою оцінювання наукової, навчальної, навчально-методичної роботи та ін. відповідно до Положення про оцінювання науково-педагогічної діяльності кафедр та структурних підрозділів Харківського національного медичного університету.

7.2. Дані для оцінювання є відкритими та вносяться до інтерактивних баз «Рейтинг-онлайн Харківського національного медичного університету» та «Наука-онлайн Харківського національного медичного університету».

7.3. Оприлюднення результатів здійснюється кафедрами у формі звіту за підсумками оцінювання науково-педагогічної діяльності кафедр та структурних підрозділів 1 раз на рік по закінченні навчального року.

7.4. Оцінювання успішності здобувачів освіти Університету проводиться відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу у ХНМУ та Положення про організацію освітнього процесу в ХНМУ. Система оцінювання знань здобувачів вищої освіти включає такі види контролю: вхідний, поточний, ректорський контроль, підсумковий та атестацію.

7.5. Форми проведення та критерії оцінювання контролів визначаються у освітній програмі та програмі навчальної дисципліни.

7.6. Рейтингове оцінювання успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами останнього семестрового контролю за кожним факультетом, курсом і за кожною спеціальністю (напрямом підготовки) на підставі набраних здобувачами вищої освіти за результатами останнього семестрового контролю рейтингових балів відповідно до Положення про

стипендіальне забезпечення студентів, клінічних ординаторів, аспірантів та докторантів Харківського національного медичного університету.

7.7. Оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників та підрозділів Університету спрямовано на виявлення кращих практик, мотивацію професійного зростання та розвитку, підтримку наукової та інноваційної діяльності, розвиток педагогічної майстерності, публічне визнання досягнень підрозділів, науково-педагогічних працівників та здобувачів освіти в сфері освітньої, наукової, організаційної та виховної діяльності.

7.8. Система оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників та підрозділів Університету постійно розвивається та удосконалюється з урахуванням розвитку та сучасних тенденцій сфери вищої освіти та науки, інтересів стейкхолдерів.

8. Забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників

8.1. Підвищення кваліфікації є необхідною умовою успішної професійної діяльності педагогічних, науково-педагогічних працівників та забезпечення якості освіти в Університеті. Наявність підвищення кваліфікації, його напрям та відповідність професійній діяльності враховуються під час обрання за конкурсом на посаду науково-педагогічного працівника, продовження трудових відносин, а також розподілі навчального навантаження.

8.2. Педагогічні та науково-педагогічні працівники Університету не рідше одного разу на 5 років підвищують свою кваліфікацію в ХНМУ та інших закладах вищої освіти, відповідних наукових, освітньо-наукових установах та організаціях як в Україні, так і за її межами. Обсяг підвищення кваліфікації за останні 5 років не може бути меншим ніж шість кредитів ЄКТС (180 год.).

8.3. Умови організації підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників Університету, визнання їх результатів визначаються в Положенні про підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників Харківського національного медичного університету.

8.4. В Університеті існує власна система підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників, яка реалізується на основі Програми та Плану підвищення педагогічної кваліфікації науково-педагогічних й педагогічних працівників та забезпечення їхнього безперервного професійного розвитку на календарний рік.

8.5. Система підвищення кваліфікації включає до себе цикли підвищення педагогічної кваліфікації (в межах наявної ліцензії МОН України), внутрішньоуніверситетську систему підвищення кваліфікації (зокрема - цикли «Школа молодого викладача», «Школа досвідченого лектора» та інші), здобуття другої вищої освіти, а також проведення конференцій, семінарів, майстер-класів тощо.

9. Забезпечення публічності інформації про Університет, освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації

9.1. Публічність інформації про діяльність Університету забезпечується шляхом:

- розміщення інформації, яка підлягає обов'язковому оприлюдненню відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», на офіційному веб-сайті Університету;
- розміщення інформації та документів, пов'язаних з організацією освітнього процесу на офіційному веб-сайті Університету;
- постійного вдосконалення офіційного веб-сайту Університету (уніфікація, збільшення кількості інформаційних сторінок, забезпечення пошукової індексації та оновлення інформації, тощо).

9.2. Інформація, що оприлюднюється на офіційному сайті Університету, систематично оновлюється.

10. Забезпечення ефективної системи дотримання академічної доброчесності та розвиток культури академічної доброчесності

10.1. Ефективність системи дотримання академічної доброчесності та розвиток культури академічної доброчесності забезпечується шляхом:

- розвитку та удосконалення нормативного забезпечення дотримання академічної доброчесності в Університеті;
- оновлення та підтримання в актуальному стані сторінки «Академічна доброчесність» на офіційному сайті Університету;
- ознайомлення учасників академічного процесу з Кодексом академічної доброчесності ХНМУ та їх зобов'язаннями щодо його дотримання зокрема - шляхом включення основних положень Кодексу до трудових договорів працівників Університету, а також до договорів (контрактів) між Університетом та здобувачами вищої освіти;
- проведення регулярних освітніх заходів для здобувачів вищої освіти та викладачів з питань академічної доброчесності, в тому числі і сертифікованих курсів;

- перевірка текстових документів, дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, матеріалів наукових форумів, навчальної літератури, навчально-методичних видань та засобів навчання на наявність текстових запозичень за допомогою технічних можливостей програми «Unichesk».

10.2. Розробка та впровадження заходів із сприяння формування культури академічної доброчесності діючою в Університеті групою сприяння академічній доброчесності.

10.3. Розгляд скарг та конфліктів з питань академічної доброчесності Комісією з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ у відповідності з діючими нормативними документами.

11. Прикінцеві положення

11.1. Всі зміни та доповнення до даного положення вносяться шляхом видання наказу ректора університету про внесення змін та доповнень або про затвердження нової редакції положення.

11.2. З моменту затвердження в установленому порядку нової редакції Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності Харківського національного медичного університету, попереднє втрачає чинність.

Прошито та пронумеровано 11 (одинадцять) арк.

Начальник
загального відділу

О.І.Кириченко

